

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissie voor VWS

Per e-mail naar: cie.vws@tweedekamer.nl

Datum

25 september 2023

Onderwerp

Inbreng KNMT t.b.v. CD 'Arbeidsmarktbeleid in de zorg' d.d. 27 september 2023

Geachte leden van de vaste commissie voor VWS,

Voor het aanstaande CD Arbeidsmarktbeleid in de zorg staat de brief Capaciteitsplan 2024-2027 geagendeerd.¹ In deze reactie erkennen de ministers van VWS en OCW het huidige tekort aan tandartsen en de noodzaak om meer tandartsen op te leiden. Daar waar het Capaciteitsorgaan adviseert om jaarlijks 375 volwaardige tandartsen op te leiden, zijn de ministers echter voornemens de opleiding Tandheelkunde te verkorten van 6 naar 5 jaren.

In deze brief wil de KNMT aan de hand van een tweetal punten benadrukken dat het Capaciteitsorgaan niet voor niets adviseert om 375 tandartsen op te leiden. Al jaren loopt het tandartsentekort op en al jaren adviseert het Capaciteitsorgaan het aantal opleidingsplaatsen te verhogen. Ondanks de demissionaire status van het kabinet hechten wij er daarom aan om u te vragen aandacht te blijven schenken aan dit probleem en de minister op te roepen om te zoeken naar werkbare oplossingen.

1. Leid tandartsen op voor de toekomst

In de komende jaren zullen mensen met steeds complexere zorgvragen bij de tandarts komen. De toenemende vergrijzing in combinatie met goede preventieve tandheelkunde heeft tot gevolg dat mensen steeds langer hun gebitten behouden. Van tandartsen wordt verwacht dat ze complexe en innovatievere tandheelkundige handelingen gaan uitvoeren. Juist daarom is het belangrijk dat de kwaliteit van de opleiding Tandheelkunde is geborgd, zodat toekomstige tandartsen worden voorbereid op de zorgvragen van morgen. Het is cruciaal de kwaliteit van de opleiding als randvoorwaarde veilig te stellen zodat we ook goede, toegankelijke en betaalbare mondzorg kunnen blijven organiseren. Door het voornemen van de ministers dreigen deze randvoorwaarde te vervallen.

Naast het voorbereiden van tandartsen op de zorgvragen van de toekomst is het ook noodzakelijk om tandartsen voor te bereiden op de praktijk van de toekomst. Schaarste van mensen en middelen dwingt zorgverleners tot meer samenwerking. De KNMT beschouwt deze transitie als positief, mits tandartsen ook worden opgeleid om samenwerking in en met de eerste- en tweedelijnszorg vorm te geven. In de opleiding Tandheelkunde zal de inhoud van steeds complexere tandheelkundige handelingen dus moeten gaan aansluiten op de praktijk, welke meer (domein overstijgende) samenwerking vereist.

---

¹ Kamerbrief (13 juni 2023), kenmerk: 3566870-1046015-MEVA. *Capaciteitsplan 2024-2027*.

Kortom, maatschappelijke transitie vragen om een andersoortige uitoefening van tandheelkunde en dus een andere inrichting van de opleiding Tandheelkunde. Daarbij is het cruciaal de kwaliteit van de opleiding te borgen en zo te voorkomen dat het tandartsentekort verder oploopt. Een zesjarige opleiding blijft van toegevoegde waarde kijkend naar het tekort en de maatschappelijke transitie waar wij voor staan. De verkenning om de opleiding te verkorten naar 5 jaren staat daarom haaks op dat wat nodig is om goede mondzorg in de toekomst te kunnen blijven organiseren.

Ten behoeve van het opleiden van tandartsen voor de toekomst pleit de KNMT er ook voor werkzame tandartsen blijvend op te leiden door *deelname aan deskundigheidsbevorderende activiteiten* wettelijk te verankeren. Dit voorstel legt de KNMT samen met KNMG, KNGF, KNMP, NVO, NIP en NVP per brief aan de Tweede Kamer voor ten behoeve van het commissiedebat Arbeidsmarktbeleid in de zorg.

2. Onderscheid Nederlandse opleiding Tandheelkunde

De Nederlandse opleiding Tandheelkunde bevat een klinisch deel, waarin praktijkervaring als onderdeel van de zesjarige opleiding wordt opgedaan. In andere Europese landen wordt het klinische deel los gezien van het theoretische deel. Het aanvullende klinische deel bedraagt dan één of zelfs twee jaren. Een tandarts is dus – ook elders in Europa – na een vijfjarige studie nog niet volledig opgeleid. Na 5 jaar theoretische kennis opgedaan te hebben is één tot twee jaar praktijkervaring binnen de opleiding gewoonweg noodzakelijk, zowel in Nederland als elders in Europa. Het is voor de KNMT daarom onbegrijpelijk dat de minister het tandartsentekort tracht op te lossen door de opleiding nog verder te verkorten ten opzichte van de meeste Europese landen. Dit houdt in dat er zal moeten worden ingeleverd op de kwaliteit van de opleiding en Nederlandse opgeleide tandartsen minder klinische ervaring hebben dan Europese collega's na afronding van de opleiding om zelfstandig werkzaam te zijn.

Oproep aan de vaste commissie van VWS en de Tweede Kamer

Wij willen de minister oproepen om écht te investeren in het voldoende en volwaardig opleiden van tandartsen. Uiteraard hebben wij begrip voor de door de ministers omschreven financiële restricties, maar het kan niet zo zijn dat de kwaliteit van de opleiding Tandheelkunde en daarmee de continuïteit van mondzorg voor alle inwoners van Nederland niet is geborgd. Concreet dringen wij aan op het behoud van de inhoud van de opleiding, inclusief klinisch gedeelte, welke volledig vergelijkbaar is met andere Europese opleidingen. Daarnaast willen wij benadrukken dat het tandartsentekort, dat waar het eigenlijk om draait, een meervoudige aanpak vereist. Er zijn verschillende knoppen waaraan gedraaid kan worden om het capaciteitstekort op te lossen.

Ten dele ligt de oplossing volgens ons in een betere en praktische spreiding van de beschikbare tandartsen over de verschillende regio's. Ook stellen wij een bredere inzet van mondzorgprofessionals vanuit samenwerking voor. Tot slot is het onvermijdelijk dat meer zal moeten worden geïnvesteerd om daadwerkelijk meer tandartsen op te kunnen leiden, desnoods door VWS en OCW gezamenlijk.

Vijf oplossingsgerichte maatregelen ten behoeve van het capaciteitstekort:

1. Uitbreiding opleiding Tandheelkunde met 135 plekken conform het meest recent rapport van het Capaciteitsorgaan
2. Spreiding van capaciteit
3. Versnellen van capaciteit naar het werkveld
4. Mondzorg is teamwerk: brede inzet mondzorgprofessionals
5. Toekomstbestendige financiering opleiding door VWS en OCW

Conclusie

Het tekort aan tandartsen kan niet worden verholpen door de opleidingsduur te verkorten. Dit tekort vereist een meervoudige aanpak, waarbij gekeken moet worden naar een set van maatregelen. De KNMT heeft hiertoe voorstellen gedaan en wil hierover graag in gesprek met de minister en gezamenlijk verkennen hoe we tot een bredere aanpak kunnen komen. Om deze reden willen wij u verzoeken de volgende mogelijke vragen aan de minister voor te leggen:

Mogelijke vragen aan de minister:

- Herkent de minister dat de huidige Nederlandse opleiding Tandheelkunde volledig vergelijkbaar is met andere Europese opleidingen, omdat in de Nederlandse 6-jarige opleiding een klinisch gedeelte is opgenomen?
- Op welke wijze garandeert de minister dat de kwaliteit van de opleiding Tandheelkunde is geborgd wanneer deze met één jaar wordt verkort en het niet ten koste gaat van een toekomstbestendige oplossing?
- Is de minister bereid om in gesprek te gaan met de KNMT over de voorstellen voor een meervoudige aanpak voor het voldoende opleiden van tandartsen?

Hoogachtend,

Hans de Vries
Voorzitter KNMT